

७

पत्राचारद्वारा संस्कृतम्

परिचयः

अष्टमः पाठः - अभ्यासप्रश्न-पत्रम्

प्रथमः भागः

अ) प्रयोगं परिवर्तयत ।

- १ कविः कथां लिखतु ।
- २ बालिकाः गीतं शृण्वन्तु।
- ३ रामः गृहपाठं करोतु।
- ४ माता पाकं पचतु।
- ५ कृष्णः विषयं स्मरतु।
- ६ छात्राः पाठान् पठन्तु ।
- ७ सेवकः स्यूतं नयतु।
- ८ शिक्षकः प्रश्नान् पृच्छतु।
- ९ भवती क्षीरं पिबतु।
- १० गुरुः देवं पूजयतु।

आ) इतरवचने पूरयत ।

- १ _____ दृश्येताम् _____
- २ ज्ञायताम् _____
- ३ _____ खाद्यन्ताम् _____
- ४ गम्यताम् _____
- ५ _____ वन्द्येताम् _____
- ६ रक्ष्यताम् _____

इ) सन्धिं कृत्वा सन्धि-नाम लिखत ।

१ वर्षा + ऋतुः	
२ वधू + ऋणम्	५ रमा + ऐश्वर्यम्
३ विष्णो + ए	६ सप्त + ऋषयः
४ पार्वती + ऐश्वर्यम्	७ स्त्री + ऋणम्

ई) सन्धिं विभज्य लिखत ।

१ नायकः

२ ता एकदा

३ त्वेव

४ पच्यत ओदनः

५ पितृ ऋणात्

६ लतौषधम्

७ चेष्ट्या

उ) धातोः उचितरूपं लिखत ।

१ सूच् - तव्यत्

२ अर्च - कर्मणि लट्

३ ईक्ष् - कर्तरि लट्

४ ऊह् - क्त (स्त्रीलिङ्गो)

५ त्यज् - कर्मणि लोट्

६ दा - अनिगृह्

७ स्पृश् - विधिलिङ्

ऊ) पूरयत

१ _____ बालेषु

२ हरिणा _____

३ _____ पितृणाम्

४ कवये _____

५ _____ गुर्वोः _____

६ वृक्षात् _____

ऋ) मेलयत

अ

आ

१ अल्पाक्षरम्

मुकुन्दः

२ प्राप्यताम्

परमोदारः

३ दत्तवान्

क्षपणकः

४ किन्नरः

वाग्मी

५ ग्रहाः

कर्मणि

६ निधयः

ल्यप्

७ रत्नानि

कर्तरि

८ रोहति

गानम्

९ नमस्कृत्य

शुक्रः

१० रामः

लट्

ल) Write in Samskrit.

1 Duck

2 Eagle

3 Ant

4 Cockroach

5 Earthworm

6 Swan

7 Butterfly
8 Scorpion

9 Woodpecker
10 Crab

द्वितीयभागः

अ) एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।

- १ जरा का इव तिष्ठति ?
- २ रावणः कान् पीडयति ?
- ३ रामलक्ष्मणौ विश्वामित्रेण सह किमर्थं गतवन्तौ ?
- ४ नव निधयः के ?
- ५ विष्णुः देवान् किम् उक्तवान् ?
- ६ रामः कस्याः वचनात् अरण्यं गतवान् ?

७. रामः जनकराजस्य सभायां कस्य भङ्गं कृतवान् ?
- ८ कुशलवौ सीता कुत्र प्रसूतवती ?
- ९ श्रीरामः किं यागं कृतवान् ?
- १० भरतः श्रीरामसमीपं गत्वा के आनीतवान् ?

आ) अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।

पुरा छात्राः गुरुकुलं गत्वा विद्यां प्राप्नुवन्ति स्म । अध्ययनकाले छात्राः गुरुकुले एव आसन् । आचार्यः स्वशिष्येषु पुत्रवत् स्निह्यति स्म । आचार्यः कदापि स्वज्ञानस्य व्यापारं नैव अकरोत् । आचार्यः इदमेव इच्छति स्म यत् तस्य शिष्यः सदा स्वज्ञानस्य सुप्रयोगमेव कुर्यात् । यस्य आचार्यस्य मनः कोमलं निर्मलं च भवति तस्य आचार्यस्य सम्मानं कुर्वन्ति छात्राः । यदा आचार्यः विवेकशीलः कर्तव्यपरायणः च भवति तदा छात्राः आचार्येण कथिते मार्गे चलन्ति । प्रशंसनीया खलु एषा गुरुपरम्परा ।

- १ छात्राः आचार्येण कथिते मार्गे कदा चलन्ति ?
- २ आचार्यः किम् इच्छति स्म ?
- ३ छात्राः कुत्र गत्वा विद्यां प्राप्नुवन्ति स्म ?
- ४ का प्रशंसनीया ?

इ) असंदर्भ विवृणत ।

पुनः सर्वेषां पुरतः "अहं शुद्धा"

ई) अन्वयरचनां लिखत ।

पादुके चास्य राज्याय न्यासं दत्त्वा पुनः पुनः।
निवर्तयामास ततो भरतं भरताग्रजः॥

उ) "समुद्रतीरम्" इत्यस्मिन् विषये ५ वाक्यानि लिखत ।

***** शुभम् *****